

Nämnden Svenska rum 17.02.2022 § 15

§ 15

Välfärdsberättelse och -plan 2022-2025 och välfärdsplaner enligt åldersgrupp

Beredning och upplysningar:
Kaarnalehto Annika
Ahonen Sanna
Rysti Maria
Wilén Leena
Joensuu Minna
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum beslutar att

1

anteckna för kännedom Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen 2022–2025,

2

godkänna Välfärdsplanen för barn och unga 2022–2025 enligt bilagan, emellertid så att man i den också beaktar de utlåtanden som lämnats av ungdomsfullmäktige, rådet för personer med funktionsnedsättning och jämlikhetskommittén,

3

godkänna Välfärdsplanen för personer i arbetsför ålder 2022–2025 enligt bilagan, emellertid så att man i den också beaktar de utlåtanden som lämnats av rådet för personer med funktionsnedsättning och jämlikhetskommittén,

4

godkänna Välfärdsplanen för de äldre 2022–2025 enligt bilagan, emellertid så att man i den också beaktar de utlåtanden som lämnat av äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning och jämlikhetskommittén,

samt lägga fram dem för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige för godkännande.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Främjandet av kommuninvånarnas hälsa och välfärd är en av kommunens centralaste uppgifter enligt 1 § i kommunallagen (410/2015).

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (2010/1326, 12 §) ska en rapport om kommuninvånarnas välfärd och om de åtgärder som har vidtagits för att främja välfärden lämnas till kommunfullmäktige varje år. Därtill ska en mer omfattande välfärdsberättelse tas fram en gång per fullmäktigeperiod. Uppgiften kommer att kvarstå hos kommunerna också efter vårdreformen. Kommunernas och välfärdsområdenas uppgifter inom främjande av hälsa och välfärd fastställs i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021).

Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen 2022–2025 är den mer omfattande välfärdsberättelsen som lagen förutsätter. I början av publikationen beskrivs hur främjandet av hälsa och välfärd utförs i Esbo, hur detta syns i Berättelsen om Esbo, och välfärdsledningens struktur. Därefter beskrivs i korthet bland annat delfaktorerna i välfärden, effekterna av coronapandemin, centrala axplock om välfärden i olika åldersgrupper samt fokusområdena och målen för främjandet av välfärden under fullmäktigeperioden.

Utöver välfärdsberättelsen har det för fullmäktigeperioden beretts välfärdsplaner enligt åldersgrupp, i vilka målen inklusive åtgärdsförslag ingår. Välfärdsplanen för barn och unga motsvarar också en av 12 § i barnskyddslagen (417/2007) förutsatt plan för att främja barns och unga personers välfärd samt för att ordna och utveckla barnskyddet. Välfärdsplanen för de äldre är också en plan för att stöda den äldre befolkningen som avses i 5 § i äldreomsorgslagen.

Planerna utgör ett centralt medel för att leda och utveckla välfärdsarbetet för olika åldersgrupper i Esbo.

Närmare information om välfärden i Esbo har samlats i sammanställningen Toimintaympäristön tila som finns på stadens webbplats. Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen är alltså ett faktaspäckat paket om välfärdens tillstånd, som kompletteras av informationspaketet om omvärlden.

Under rapporteringen av välfärden till fullmäktige under fullmäktigeperioden koncentrerar man sig i synnerhet på att rapportera om genomförandet av välfärdsmålen och välfärdsåtgärderna som ställts för fullmäktigeperioden.

Välfärdssituationen i Esbo

Esboborna mår bättre än finländarna i snitt, enligt flera nationella uppföljningsindikatorer. Coronapandemin har påverkat välfärden och bland annat arbetslösheten är fortfarande betydligt högre än före coronakrisen. Långtidsarbetslösheten har ökat kraftigt. Coronapandemin har också ökat till exempel känslan av ensamhet och utmattnings. Vid sidan av effekterna av coronapandemin ligger de centrala utmaningarna vid att hälsa och välfärd fördelas ojämnt, vid att stadens invånarantal och antalet invånare med främmande modersmål ökar snabbt, vid att befolkningen åldras och vid urbanisering. Det är också viktigt att ta hänsyn till risken för en ogynnsam segregationsutveckling mellan bostadsområden inom arbetet för att främja välfärden.

Fokusområden och mål för fullmäktigeperioden

Fullmäktigeperiodens fokusområden har fastställts i samarbete mellan styrgrupperna för välfärdsarbetet med olika åldersgrupper med hänsyn till målen för fullmäktigeperioden i Berättelsen om Esbo. Fokusområdena har godkänts i den förvaltningsövergripande styrgruppen för främjande av välfärd, hälsa och delaktighet.

Åtgärderna inom välfärdsarbetet för barn, unga och barnfamiljer, personer i arbetsför ålder och äldre beskrivs närmare i de separata välfärdsplanerna för varje åldersgrupp. Olika befolkningsgruppers behov beaktas vid genomförandet av åtgärderna

Fullmäktigeperiodens fokusområden

1. Vi främjar delaktighet och likabehandling
2. Vi stöder det psykiska välbefinnandet
3. Vi utvecklar trivsamma, trygga och aktivitetsfrämjande boendemiljöer
4. Vi stärker samarbetet mellan olika aktörer för att stöda invånarnas välfärd
5. Vi främjar
 - en bra vardag för barn och unga
 - arbets- och funktionsförmågan bland personer i arbetsför ålder
 - välbefinnande och funktionsförmåga för de äldre
 - integration och välfärd för personer med ett främmande språk som modersmål

Målen för välfärdsarbetet bland barn, unga och barnfamiljer

1. Vi främjar delaktighet och likabehandling
 - Barn, unga och familjer deltar aktivt i planeringen och utvecklingen av tjänsterna.
 - Tillhörigheten till en grupp och möjligheten att utöva hobbyverksamhet förverkligas för alla barn och unga oberoende av familjens socioekonomiska ställning
 - Vi utökar stödet för föräldraskap till föräldrar med tonåringar
 - Vi identifierar behoven hos barn, unga och familjer med ett främmande språk som modersmål och allokering tjänster enligt behov
 - Vi identifierar riskfaktorerna för barnfamiljefattigdom och åtgärdar dem inom olika tjänster
2. Vi stöder det psykiska välbefinnandet
 - Vi skyddar barn för alla former av våld
 - Barn och unga har en trygg och trivsam boendemiljö som stöder deras välbefinnande
 - Det psykiska välbefinnandet bland barn, unga och familjer förstärks
3. Vi arbetar tillsammans
 - Tjänsterna är nära kunderna
 - Vi gör servicekedjorna enhetliga och vår verksamhet styrs av samordnande arbete
 - Inom småbarnspedagogiken och undervisningen utför vi målinriktat och generellt inriktat välfärdsarbete.

Målen för välfärdsarbetet bland personer i arbetsför ålder

I målen och åtgärderna i välfärdsplanen för personer i arbetsför ålder beaktas de ovan beskrivna fokusområdena.

Det finns tre mål för välfärdsarbetet bland personer i arbetsför ålder och för varje mål har det skapats 7–13 åtgärder. Åtgärderna och måtarna beskrivs i välfärdsplanen för personer i arbetsför ålder.

1. Esbobor i arbetsför ålder erbjuds möjligheter till och stöd för levnadsvanor som främjar välbefinnandet
2. Stöd för välfärden för dem som står utanför arbetslivet erbjuds på ett förebyggande och tidigt stadium
3. Esbobor i arbetsför ålder får den service de behöver smidigt (sysselsättning, social- och hälsovård, organisationer, idrott och kultur)

Målen för välfärdsarbetet bland de äldre

Det finns sex mål för välfärdsarbetet bland de äldre och åtgärder har valts ut för samtliga. Åtgärderna beskrivs i planen Ett fullödigt liv som äldre (plan för att stöda välfärden för Esbos äldre invånare 2022–2025).

1. Verksamheten som främjar välfärd bland de äldre är målinriktad och det är lätt att delta i den
2. De äldre deltar och påverkar
3. Kommunikation, handledning och rådgivning fungerar och når de äldre
4. Teknik och lättanvända e-tjänster hjälper i vardagen och främjar delaktighet
5. En hindersfri levnadsmiljö stöder ett självständigt liv
6. De äldre bor hemma tryggt och med funktionsförmågan i behåll

Att sammanställa välfärdsberättelsen och välfärdsplanerna

En expertgrupp för främjande av hälsa och välfärd som består av experter inom olika sektorer svarar för sammanställandet av välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Tre förvaltningsövergripande styrgrupper för välfärdsarbete bland olika åldersgrupper, det vill säga barn och unga, personer i arbetsför ålder och de äldre, svarar för att sammanställa välfärdsplanerna enligt åldersgrupp. Stadens ledningsgrupp samt styrgruppen för främjande av välfärd och hälsa på stadsnivå svarar för ledningen av helheten för välfärdsarbetet.

Invånarnas synpunkter har samlats in genom enkäten Mitt Esbo som genomfördes i samband med Berättelsen om Esbo samt i verkstäder. Organisationernas synpunkter har hörts vid Partnerskapsforumet, som är stadens och organisationernas gemensamma plattform för främjande av välfärd. Representanter för organisationerna deltar också i Esbo stads strukturer för främjande av välfärden. Välfärdsplanen för barn och unga har bearbetats i brett samarbete med olika aktörer inom välfärdsarbetet för barn och unga. Experter och ledning från bildningssektorn och social- och hälsovårdssektorn har deltagit i arbetet.

Välfärdsplanerna sändes för kommentarer till ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning och rådet för personer med funktionsnedsättning samt till jämlikhetskommittén 19.1.2022. Äldrerådet i Esbo har deltagit i utarbetandet av välfärdsplanen för de äldre, det vill säga planen Ett fullödigt liv som äldre 2022–2025.

Ungdomsfullmäktiges styrelse (perioden 2020–2021) lämnade ett utlåtande om planen 8.12.2021. Planen presenteras och diskuteras ännu vid det nya ungdomsfullmäktiges allmänna möte i februari 2022, då det nya ungdomsfullmäktige har möjlighet att göra tillägg om det så önskar. Ungdomsfullmäktige (perioden 2022–2023) lämnade sitt utlåtande om planen 15.2.2022.

Välfärdsberättelsen översätts till svenska efter fullmäktiges beslut.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022-2025, luonnos
- 2 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025, luonnos
- 3 Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025, luonnos
- 4 Täyttä elämää ikääntyneenä -suunnitelma 2022-2025, luonnos

Tilläggsmaterial

- Vanhusneuvoston lausunto 27.1.2022
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto 26.1.2022
- Nuorisovaltuuston lausunto 8.12.2021
- Vammaisneuvoston lausunto 7.2.2022
- Nuorisovaltuuston lausunto 15.2.2022

För kännedom